

ฝึกปฏิบัติ ทักษะการติดตาม ประเมินผล และให้ข้อเสนอแนะการนิเทศอย่างมืออาชีพ

ขจิต ฝอยทอง

ศูนย์วิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คุณสมบัติปรียัตินิเทศก์

๑. วุฒิการศึกษา

๑. สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรม
ชั้นนักธรรมเอก และพระปริยัติ ธรรม แผนกบาลี ชั้น
เปรียญธรรม ๔ ประโยค ขึ้นไป หรือ

๒. สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรม
ชั้นนักธรรมเอก และพระปริยัติธรรม แผนกบาลี ชั้น
เปรียญธรรม ๓ ประโยค และจบการศึกษาระดับ
ปริญญาตรีขึ้นไป

๒. ประสบการณ์

๑. เป็นผู้บริหารโรงเรียน สำนักเรียน สำนักศาสนศึกษา
หรือ

๒. เป็นครูสอนพระปริยัติธรรม แผนกธรรมหรือแผนก
บาลี ติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๓ ปี

๓. การบรรจุและแต่งตั้งปรียัตินิเทศก์ ให้เป็นไปตาม
ข้อบังคับคณะกรรมการการศึกษา

พระปริยัติธรรม ว่าด้วยการบริหารงานบุคคลการศึกษา
พระปริยัติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๓

บทบาทของปรัยัตินิเทศก์

ปรัยัตินิเทศก์ มีภาระหน้าที่หลักคือการช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริม
การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และคุณภาพการสอน

๑.	เป็นผู้ประสาน (Coordinator) เช่น ประสานครูแต่ละระดับให้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ประสานชุมชน ผู้ปกครอง เป็นต้น
๒.	เป็นที่ปรึกษา (Consultant) โดยเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่ครู และผู้รับการนิเทศทั่วไป
๓.	เป็นผู้ประเมิน (Evaluator) ได้แก่ เป็นผู้ประเมินผลการสอน ประเมินผลหลักสูตร
๔.	เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร การเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล
๕.	เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยการช่วยเหลือให้การจัดการศึกษามีการเปลี่ยนแปลง และ ปรับปรุงพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

หน้าที่และอำนาจของปริยัตินิเทศก์

๑.	จัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีที่สุดคล้องกับแผนแม่บทศูนย์พระปริยัตินิเทศก์แห่งคณะสงฆ์ เสนอขอความเห็นชอบตามลำดับชั้น ภายในระยะเวลาที่กำหนด
๒.	นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลในสถานศึกษาพระปริยัติธรรมตามแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่ได้รับความเห็นชอบจากประธานศูนย์พระปริยัตินิเทศก์ในสังกัด
๓.	เสนอแนวทางพัฒนา และการแก้ไขปัญหาอุปสรรค เกี่ยวกับการจัดการศึกษาพระปริยัติ ธรรม เสนอต่อประธานศูนย์พระปริยัตินิเทศก์ในสังกัด
๔.	สรุปรายงานผลการปฏิบัติงานนิเทศประจำปี เสนอตามลำดับชั้น
๕.	ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

คุณสมบัติปริยัตินิเทศก์

ปริยัตินิเทศก์ มีภาระหน้าที่หลักคือการช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริม การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และคุณภาพการสอน

Fonts	To view this template correctly in PowerPoint, download and install the fonts we used
Used and alternative resources	An assortment of graphic resources that are suitable for use in this presentation
Thanks slide	You must keep it so that proper credits for our design are given
Colors	All the colors used in this presentation
Icons and infographic resources	These can be used in the template, and their size and color can be edited
Editable presentation theme	You can edit the master slides easily. For more info, click here

For more info:
SLIDESGO | BLOG | FAQs

You can visit our sister projects:
FREEPIK | FLATICON | STORYSET | WEPIK | VIDEVO

การนิเทศ (Supervision)

แปลว่า การให้ความช่วยเหลือแนะนำ หรือปรับปรุง ดังนั้นการนิเทศ
การศึกษาก็น่าจะหมายถึงการให้ความช่วยเหลือแนะนำ หรือ
ปรับปรุงเกี่ยวกับการศึกษาโดยเฉพาะในโรงเรียนหรือสถานศึกษา

คำถาม

การนิเทศคืออะไร?

คุณธรรม

จริยธรรม

จรรยาบรรณ

คุณธรรม ที่ปริยัตินิตเทศก์ควรยึดเป็นหลักในการปฏิบัติงานคือ หลักกัลยาณมิตรธรรม ดังนี้

๑	ปิโย	ความน่ารัก	
๒	ครุ	น่าเคารพ	
๓	ภาวโยนี	น่าเจริญใจ	
๔	วตตตา	รู้จักพูดให้ได้ผล	
๕	วจนกฺขโม	อดทนต่อถ้อยคำ	
๖	คมภีรณฺจ กถ กตฺตา	แถลงเรื่องลำลึกให้เข้าใจง่าย	
๗	โน จฏฐาเน นโยชเย	ไม่ชักนำไปในทางที่เสื่อมเสีย	

จรรยาบรรณ ที่ปริยัตินิเทศก์ควรยึดเป็นหลักในการปฏิบัติงาน มีดังนี้

	ข้อควรละเว้น	ข้อควรปฏิบัติ
๑	ไม่ประพฤติทุจริต ไม่รับอามิสสินจ้าง/ของขวัญ/รับเลี้ยง หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน ตลอดจนแสวงหาผลประโยชน์อื่นใด	ต้องประพฤติสุจริต ซื่อสัตย์ ยึดมั่นคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณอย่างเคร่งครัด
๒	ไม่ละทิ้งหน้าที่ หรือให้ผู้อื่นปฏิบัติหน้าที่แทน รวมทั้งส่งรายงานอันเป็นเท็จ	ต้องรับผิดชอบ เสียสละ ทุ่มเทพปฏิบัติหน้าที่ในการนิเทศอย่างเต็มประสิทธิภาพ
๓	ไม่ประพฤติตนเสื่อมเสีย ไม่แสดงพฤติกรรมข่มขู่และก้าวร้าว	ต้องรักษามารยาท อ่อนน้อมถ่อมตน และปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานของศูนย์พระปริยัตินิเทศก์ และจรรยาบรรณอย่างเคร่งครัด
๔	ไม่มีอคติ ทั้งเหตุจากฉันทาคติ (ความรัก) โทสาคติ (ความเกลียด) โมหาคติ (ความหลง) และภยากติ (ความกลัว)	ต้องเป็นธรรม โปร่งใส ยึดกฎเกณฑ์รายงานสิ่งที่ค้นพบตามความเป็นจริง
๕	ไม่ประมาท ขาดสติ ไม่เผยแพร่ข้อมูลของสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง	ต้องรักษาความลับ ข้อมูลสารสนเทศส่วนบุคคล และสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด

จรรยาบรรณ

ปรียัตินิเทศก์ต้องปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยยึดจรรยาบรรณอย่างเคร่งครัด ดังต่อไปนี้

๑. การประเมินคุณภาพด้วยตนเอง

๒. มีความเป็นธรรม เป็นกลาง
โปร่งใส มีความรับผิดชอบ

๓. ไม่ประพฤติตนเสื่อมเสียชื่อเสียง
ของตนเอง และของศูนย์พระ
ปรียัตินิเทศก์ทุกระดับ

๔. รักษาความลับของข้อมูลสารสนเทศส่วน
บุคคล และสถานศึกษาพระปรียัติธรรม
ที่ได้รับการตรวจเยี่ยมและนิเทศอย่าง
เคร่งครัด

หลักการนิเทศ

ปรัยัตินิเทศกัต้องเข้าใจหลักการสำคัญของการนิเทศ

๑. นิเทศในสถานศึกษาพระปรัยัตินิเทศ
๒. นิเทศตามหลักกัถยาณมิตรธรรม
๓. เปิดโอกาสการมีส่วนร่วม
๔. มาตรฐานคุณภาพการศึกษา
๕. สร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้

วิธีการนิเทศ

๑

การนิเทศแบบกัลยาณมิตร

๒

การนิเทศแบบการสอนแนะ (Coaching)

๓

การนิเทศโดยใช้กระบวนการวิจัย

๔

การนิเทศแบบออนไลน์

การนิเทศแบบกัลยาณมิตร

๑. การสร้างศรัทธา ผู้นิเทศจะต้องสร้างศรัทธาเพื่อให้ครูยอมรับและใฝ่รู้ใฝ่เรียน

๒. การสาธิตรูปแบบการสอน ผู้นิเทศต้องแสดงให้เห็นว่า รูปแบบการสอนนั้นสามารถนำไปสอนได้จริง

๓. มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน มีการพบปะกันบ่อยๆ ช่วยกันแก้ปัญหาในชั้นเรียน มีการแลกเปลี่ยนกันในการจัดกระบวนการเรียนรู้

๔. มีการติดตามประเมินผลและบันทึกผลการนิเทศตลอดกระบวนการนิเทศ

การนิเทศแบบกัลยาณมิตร

๑. สร้างความไว้วางใจกับผู้รับการนิเทศ

๒. ใช้คำถามที่เป็นเชิงขอความคิดเห็น ไม่ทำให้ผู้ตอบจนมุมหรือเกิดความไม่สบายใจในการตอบ

๓. เสนอแนะแนวทางแก้ไขหรือการพัฒนางานในลักษณะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

๔. นำข้อเสนอหรือแนวทางที่ร่วมกันคิดให้ผู้รับการนิเทศปฏิบัติ โดยปริยัตินิเทศก์

การนิเทศโดยใช้กระบวนการวิจัย

การวิจัยเป็นกระบวนการ
แสวงหาความรู้อย่างเป็น
ระบบโดยใช้กระบวนการ
ทางวิทยาศาสตร์ เป็น
วิธีการหนึ่งในการนิเทศ
การศึกษา และสามารถ
นำมาใช้ในการดำเนินงาน
นิเทศการศึกษา ดังนี้

๑. การกำหนดและวิเคราะห์ปัญหา

๒. การกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาจากสาเหตุของปัญหา

๓. การดำเนินการนิเทศ

๔. การสรุปผลและเขียนรายงาน

๕. การเผยแพร่

การนิเทศแบบออนไลน์

เป็นระบบการนิเทศผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ปรียัตินิเทศก์และผู้รับการนิเทศ มีปฏิสัมพันธ์ในลักษณะเครือข่ายการเรียนรู้

มีขั้นตอนดังนี้

๑. วางแผนการนิเทศ

๒. ปฏิบัติการนิเทศ

๓.สรุป/รายงานผล

คำพูดที่ใช้กับการนิเทศ ;

คุณครู พระอาจารย์ คิดว่าสอนครั้งนี้มีส่วน
ไหนที่ท่านคิดว่าดี ผู้เรียนเข้าใจบ้างครับ
ตรงส่วนไหนที่ท่านอยากปรับปรุงให้การ
เรียนการสอนดีขึ้นครับ

องค์ประกอบของการนิเทศ

๑. บุคลากรนิเทศ ได้แก่

- ประธานศูนย์พระปริยัตินิเทศก์จังหวัด
- เลขานุการศูนย์พระปริยัตินิเทศก์จังหวัด
- ปริยัตินิเทศปฏิบัติการ
- ปริยัตินิเทศชำนาญการ
- ปริยัตินิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
- ปริยัตินิเทศก์เชี่ยวชาญ
- ปริยัตินิเทศเชี่ยวชาญพิเศษ
- ปริยัตินิเทศทรงคุณวุฒิ

๒. ขั้นตอนการนิเทศ

มีรายละเอียดดังนี้

๒.๑ กำหนดจุดมุ่งหมาย

๒.๒ เก็บข้อมูลการนิเทศ

๒.๓ วิธีหรือกิจกรรมการนิเทศ

วิธีหรือกิจกรรมการนิเทศ

- การปฐมนิเทศ

- การบริหารจัดการ
กระบวนการเรียนรู้

- การประชุม การอบรม

- การเยี่ยมสถานศึกษา
พระปริยัติธรรมและ
สังเกตการสอนในชั้นเรียน

- การศึกษาดูงาน

- การเชิญวิทยากรมา
ให้ความรู้ใหม่ ๆ

- กิจกรรมอื่นๆที่สอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์การนิเทศ

เครื่องมือการนิเทศ

-แบบสอบถาม

- แบบทดสอบ

- แบบประเมิน

- แบบสำรวจ

- แบบสังเกต

- แบบสัมภาษณ์

- การบันทึกวีดิทัศน์

- การบันทึกเสียง

- แฟ้มสะสมผลงาน

- เอกสารอ้างอิง

การออกแบบการนิเทศ

- ๑. ศึกษาสารสนเทศพื้นฐาน สภาพแวดล้อมการจัดการการศึกษาพระปริยัติธรรม
- ๒. กำหนดขอบข่ายการนิเทศเกี่ยวกับสถานศึกษาพระปริยัติธรรม บุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านวิชาการ ครูสอนพระปริยัติธรรม ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ ผู้เรียน พร้อมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและชุมชน
- ๓. จัดทำแผนการนิเทศให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์พระปริยัตินิเทศก์แห่งคณะสงฆ์ประจําหนก
- ๔. ปฏิบัติการนิเทศตามแผน ประเมินผล วิเคราะห์ข้อมูล และรายงานผลพร้อมแนวทางการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม รวมทั้งเผยแพร่ผลการนิเทศ โดยการปฏิบัติการนิเทศควรมีเอกสารหรือหลักฐานอ้างอิง คือ ๑.พระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ และ ๒.แผนการศึกษาพระปริยัติธรรม
- ๕. สรุปข้อดีและข้อที่ควรปรับปรุงจากการดำเนินการนิเทศ

กระบวนการนิเทศการศึกษาพระปริยัติธรรมระดับจังหวัด

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาสารสนเทศพื้นฐาน สภาพแวดล้อมการจัดการการศึกษาพระปริยัติธรรม
๒. เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหา อุปสรรคอันอาจเกิดขึ้นในการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม
๓. เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

ผู้รับบริการ	สำนักเรียน สำนักศาสนศึกษา โรงเรียนที่จัดการศึกษาพระปริยัติธรรม
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	สำนักเรียน สำนักศาสนศึกษา โรงเรียนที่จัดการศึกษาพระปริยัติธรรม
ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ระดับคุณภาพการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมของสำนักเรียน สำนักศาสนศึกษา โรงเรียนที่จัดการศึกษาพระปริยัติธรรม

การออกแบบตารางนิเทศ

1.Observation Time Table for Feb 11, 2019.

DAY/DATE	TIME	LEVEL	TEACHER	OBSERVER
FEB 11, 2019	10.00-11.00	P.6/2	KAREN MOHR	Dr.KHAJIT

1.Observation Time Table for Feb 12, 2019.

DAY/DATE	TIME	LEVEL	TEACHER	OBSERVER
FEB 12, 2019	08.40-09.00	P.4/2	JASON SINCLAIR	Dr.KHAJIT
FEB 12, 2019	09.50-10.50	K.3/3	VLADIMIR LOZOVSKY	Dr.CHALATHIP
FEB 12, 2019	10.40-11.30	M.2/1	BANGHA CALESTUS	Dr.KHAJIT

ตัวอย่างตารางการนิเทศ

วัน เดือน ปี	เวลา	ระดับชั้น	ครูผู้สอน	ผู้นิเทศ

รายละเอียดการนิเทศ (P.131)

สิ่งที่นิเทศ	ปัจจุบัน	ข้อเสนอแนะเพื่อการ พัฒนา
๑.ผู้สอน		
๒.หลักสูตร		
๓.การจัดการเรียนการสอน		
๔.การประเมินผล		

ตัวอย่างแบบฟอร์มการนิเทศ (ตัวอย่าง P.135)

หัวข้อการประเมิน	ระดับคะแนน					ข้อเสนอแนะ
	๑	๒	๓	๔	๕	
๑.สภาพทั่วไป						
๑.๑ การตรงต่อเวลา						
๑.๒ การควบคุมความเป็นระเบียบในชั้นเรียน						
๑.๓ การรักษาความสะอาดในชั้นเรียน						
๒. บุคลิกภาพ						
๒.๑ การแต่งกายสุภาพ เหมาะสม						

ตัวอย่างการเขียนรายงานการนิเทศ

การนิเทศการสอนวิชาภาษาอังกฤษ โดย อาจารย์ดร.ขจิต ฝอยทอง

การนิเทศการสอนของ Mr. John Patrick Howell

โรงเรียนเทศบาลเมืองบางกะดี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/2

วิชา ภาษาอังกฤษ

วันที่ 20 ธันวาคม 2565

เวลา 12.30-13.30

เรื่อง Christmas

ผลการนิเทศพบว่า	ข้อเสนอแนะที่มีต่อผู้สอน
<p>๑. ผู้สอนชาวต่างประเทศเริ่มการเรียนการสอนด้วยการเขียนข้อมูลบนกระดานเกี่ยวกับกีฬาและอุปกรณ์ที่ใช้ในวันคริสมาสต์</p> <p>1. Review</p> <p>Activities/Clothing - coat</p> <p>- sweater - hoodie</p> <p>- jacket - sweatshirt</p>	<p>ผู้นิเทศคิดว่าควรให้นักเรียนได้เตรียมความพร้อมก่อนการเรียนโดยอาจให้เล่นเกม หรือร้องเพลงเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน เช่น เกมทายคำศัพท์ เกี่ยวกับเสื้อผ้าหรือกีฬา</p>
<p>๒. ผู้สอนชาวต่างประเทศถามนักเรียนว่า “What is your favorite sport? ครูเขียนคำศัพท์เกี่ยวกับกีฬา</p> <p>Sports - Basketball - Volleyball</p> <p>- soccer - Baseball - Ice Hockey</p> <p>- Football - Tennis - Swimming</p> <p>- showed Videos, VDO's on YouTube</p>	<p>นักเรียนตอบว่า football, volleyball, ice hockey , โดยอ่านตามจากครู</p> <p>-soccer - Tennis</p> <p>- Football - Volleyball</p> <p>- Basketball - Ice Hockey</p> <p>- Baseball - Swimming</p>

แบบสาริตการนิเทศ

ปัญหา อุปสรรค ในการปฏิบัติงาน

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากปรัยัตินิเทศก์

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะจากผู้บริหารสำนักเรียน/สำนักศาสนศึกษา

.....

.....

.....

การเขียนรายงานการนิเทศ

การปฏิบัติหน้าที่นิเทศการศึกษา (P.139)

วัน เดือน ปี	สถานที่	รูปแบบกิจกรรม	เป้าหมาย	ผลการปฏิบัติงาน

4.ปัญหา อุปสรรค ในการปฏิบัติงาน

1.....

2.....

3.....

5. ข้อเสนอแนะ

1.....

2.....

3.....

ดูตัวอย่างการเขียนรายงานการนิเทศ